

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ФАКУЛЬТЕТ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ТА
УПРАВЛІННЯ
КАФЕДРА ФІНАНСІВ ТА ЕКОНОМІКИ

«ПОГОДЖЕНО»

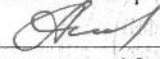
Проректор з науково-методичної та
навчальної роботи

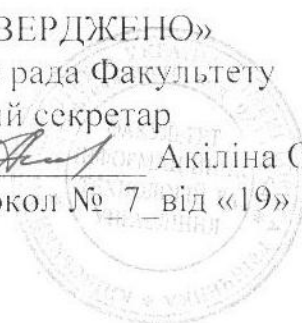
 О.Б. Жильцов
«_____» 2017 р.

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Вчена рада Факультету
Вчений секретар

 Акіліна О.В.
Протокол № 7 від «19» квітня 2017 р.

ПРОГРАМА
КОМПЛЕКСНОГО ІСПИТУ З ФАХОВИХ ДИСЦИПЛІН

Освітньо-кваліфікаційний рівень «бакалавр»

Галузь знань

Напрямок підготовки

0305 Економіка та підприємництво

6.030508 Фінанси і кредит

Розглянуто і затверджено
на засіданні кафедри фінансів та
економіки
Протокол № 7 від 01 лютого 2017 р.
Завідувач кафедри
доктор економічних наук, професор

 А.Ю. Рамський

КИЇВ 2017

Програма комплексного іспиту з фахових дисциплін: «Фінанси підприємств», «Фінансовий менеджмент», «Фінансовий аналіз», «Бюджетна система», «Податкова система», для напряму підготовки 6.030508 «Фінанси і кредит» освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр». – К.: Київський університет імені Бориса Грінченка, 2017. – 21 с.

ЗМІСТ

Пояснювальна записка.	5
Програма.	7
1. Фінанси підприємств.	7
2. Фінансовий менеджмент.	13
3. Фінансовий аналіз.	15
4. Бюджетна система.	17
5. Податкова система.	18
6. Місцеві фінанси.	20
Критерії оцінювання знань.	21

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Комплексний іспит з фахових дисциплін фінанси підприємств, фінансовий менеджмент, фінансовий аналіз, бюджетна система, податкова система, місцеві фінанси має за мету перевірити рівень фахової підготовки бакалавра з фінансів, його здатність використовувати набуті фундаментальні знання, уміння та навички в ході виконання ним своїх функціональних обов'язків у процесі здійснення ефективної професійної діяльності з урахуванням соціально-економічного розвитку держави та особливостей функціонування підприємства.

Програма комплексного іспиту з фахових дисциплін фінанси підприємств, фінансовий менеджмент, фінансовий аналіз, бюджетна система, податкова система, місцеві фінанси розроблена з метою надання допомоги студентам – випускникам у підготовці до комплексного іспиту. Зміст програми охоплює основну проблематику дисциплін, які дають змогу перевірити та оцінити необхідний рівень знань та практичних навичок бакалавра з фінансів, а саме – фінанси підприємств, фінансовий менеджмент, фінансовий аналіз, бюджетна система, податкова система, місцеві фінанси.

Комплексний екзамен з фахових дисциплін проводиться **в письмовій формі** за білетами, затвердженими кафедрою фінансів та економіки. Час виконання завдання – чотири академічні години.

У результаті складання комплексного іспиту з фахових дисциплін студент повинен продемонструвати **знання** про:

- організацію фінансів суб'єктів господарювання;
- складові податкової системи та податкову політику;
- економічний зміст і принципи будови бюджетної системи;
- теоретичні засади фінансового менеджменту
- соціально-економічну сутність, функції і роль фінансів підприємств;
- особливості організації фінансових відносин підприємств ;
- складові оподаткування підприємств;
- теоретичні засади фінансового управління;
- техніку фінансових розрахунків, типову фінансову документацію;
- прийоми і методи складання фінансової частини бізнес - плану;
- основи фінансування, кредитування і капітальних вкладень підприємств;
- склад і зміст фінансової звітності підприємств.

Уміти:

- об'єктивно оцінювати економічні процеси та фінансову політику підприємства;
- аналізувати і контролювати фінансовий стан підприємств;
- визначати джерела формування фінансових ресурсів, показники ефективності господарювання, складати фінансову звітність підприємства;
- розраховувати потребу у фінансових та кредитних ресурсах підприємств;
- визначати нормативи оборотних засобів, амортизаційних відрахувань;
- складати фінансовий план, визначати ефективність капітальних вкладень.

ПРОГРАМА ОРІЄНТОВНІ ПИТАННЯ ДО КОМПЛЕКСНОГО ІСПИТУ

«Фінанси підприємств»

1. Розкрийте роль фінансів підприємств в умовах глобальних економічних викликів та фінансових загроз.
2. Представте особливості, переваги і недоліки застосування форм безготівкових розрахунків суб'єктами господарювання.
3. Охарактеризуйте дебіторську і кредиторську заборгованість, причини їх виникнення та шляхи зменшення.
4. Розкрийте сутність показника Cash-flow, методи його розрахунку та причини, за яких вважається, що цей показник відображає більшу ефективність операційної діяльності, ніж чистий прибуток.
5. Опишіть сутність та склад доходів від фінансових операцій.
6. Розкрийте недоліки системи оподаткування підприємств в Україні та причини, які їх зумовлюють.
7. Представте особливості оподаткування прибутку підприємств в Україні і шляхи його вдосконалення із урахуванням досвіду економічно розвинутих країн.
8. Охарактеризуйте сферу застосування і особливості визначення податку на прибуток суб'єктів господарювання різних організаційно-правових форм відповідно до чинного законодавства України.
9. Представте економічну сутність непрямих податків і їх вплив на діяльність суб'єктів підприємницької діяльності в Україні.
10. Наведіть класифікацію і джерела формування та напрями використання фінансових ресурсів підприємств.
11. Опишіть причини та наслідки нестачі власних оборотних активів для діяльності підприємства.
12. Розкрийте сутність, особливості і відмінності банківського, комерційного і лізингового кредитування.
13. Представте основні напрями впливу амортизаційної політики на господарську діяльність підприємства.
14. Розкрийте економічний зміст капітальних інвестицій та їх роль у розвитку підприємницьких структур.
15. Представте необхідність, практичне значення і завдання оцінки фінансового стану підприємства.
16. Розкрийте сутність понять „ліквідність” і „платоспроможність” та показників оцінки ліквідності активів та платоспроможності підприємства.
17. Охарактеризуйте сутність фінансової стратегії підприємства, етапи її формування і характеристика.
18. Дайте характеристику бюджетування в системі фінансового планування на підприємстві.
19. Розкрийте економічну сутність фінансової санації підприємства і мету її проведення.

20. Охарактеризуйте основний зміст реорганізації підприємства, її форми і види.

Рекомендована література

Нормативна література:

1. Конституція України // Відомості Верховної Ради України. - 1996.- №30. - С.141.
2. Бюджетний кодекс України // Відомості Верховної Ради України. - 2010. - № 50.- С.189.
3. Закон України "Про власність" від 7 лютого 1991 р. // Закони України: В 12 т. - Т. 1. - С. 173-188.
4. Закон України "Про підприємництво" від 7 лютого 1991 р. // Закони України: В 12 т. - Т. 1. - С. 191-201.
5. Закон України "Про господарські товариства" від 19 вересня 1991 р. // Закони України: В 12 т. - Т. 2. - С .189-212.
6. Закон України "Про зовнішньоекономічну діяльність" від 16 квітня 1991 р. // Закони України: В 12 т. - Т. 1. - С .333-336.
7. Закон України "Про інвестиційну діяльність" від 18 вересня 1991 р. // Закони України: В 12 т. - Т. 3. - С .132-136.
8. Закон України "Про заставу" від 2 жовтня 1992 р. // Закони України: В 12 т. — Т. 4. - С. 55-70.
9. Закон України "Про державну контрольно-ревізійну службу в Україні" від 26 січня 1993 р. // Відомості Верховної Ради України. - 1993. - № 13.
10. Закон України "Про аудиторську діяльність" від 22 квітня 1993 р. // Відомості Верховної Ради України. - 1993. - №23.
11. Закон України "Про страхування" від 7 березня 1996 р. № 85/96-ВР // Відомості Верховної Ради України. - 1996. — №18.
12. Закон України "Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні" від 30 жовтня 1996 р. // Закони України: В 12 т. - Т. 11. - С 177—188.
13. Закон України "Про лізинг" від 16 грудня 1997 р. // Відомості Верховної Ради України. - 1997. - № 9—10.
14. Закон України "Про систему оподаткування" від 18 лютого 1997 р. // Відомості Верховної Ради України. - 1997. - №8.
15. Закон України "Про внесення змін до Закону України "Про оподаткування прибутку підприємств" від 22 травня 1997 р. // Відомості Верховної Ради України. - 1997. - № 29.
16. Закон України "Про податок на додану вартість" від 3 квітня 1997 р. № 168/97-ВР // Відомості Верховної Ради України. - 1997. -№ 51.
17. Закон України "Про місцеве самоврядування в Україні" від 21 травня 1997 р. № 280/97-ВР // Відомості Верховної Ради України. - 1997. - № 24.

18. Закон України "Про збір на обов'язкове державне пенсійне страхування" від 26 червня 1997 р. № 400/97-ВР // Відомості Верховної Ради України. - 1997. - № 37.
19. Закон України "Про Національну депозитарну систему та особливості електронного обігу паперів в Україні" від 10 грудня 1998 р. // Урядовий кур'єр. - 1997. - 12 грудня. - С. 6 -10.
20. Закон України "Про державну податкову службу в Україні" від 5 лютого 1998 р. № 83/98-ВР // Відомості Верховної Ради України. - 1998. - № 29.
21. Закон України "Про Національний банк України" від 20 травня 1999 р. // Відомості Верховної Ради України. - 1999. - № 29.
22. Закон України "Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності" від 23 вересня 1999 р. № 1105-XIV // Відомості Верховної Ради України. — 1999. — № 46—47.
23. Закон України "Про Рахункову палату Верховної Ради України" від 11 липня 1996 р. № 315/96-ВР // Відомості Верховної Ради України. — 1999. — № 43.
24. Закон України "Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття" від 2 березня 2000 р. № 1533-П // Відомості Верховної Ради України. — 2000. — № 22.
25. Закон України "Про державну підтримку малого підприємництва" від 19 жовтня 2000 р. // Відомості Верховної Ради України. — 2000. — № 51—52.
26. Закон України "Про національну програму сприяння розвитку малого підприємництва в Україні" від 21 грудня 2000 р. // Відомості Верховної Ради України. — 2001. — № 7.
27. Закон України "Про банки і банківську діяльність" від 17 січня 2001 р. // Відомості Верховної Ради України. — 2001. — №5—6.
28. Закон України "Про страхові тарифи на загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності" від 22 лютого 2001 р. № 2272-П // Офіційний вісник України. — 2001. — № 12.
29. Закон України "Про обов'язкове державне соціальне страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими народженням та похованням" від 18 січня 2001 р. №2 2240-111 // Урядовий кур'єр. - 2001. - №38.
30. Закон України "Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг" від 12 липня 2001 р. // Урядовий кур'єр. — 2001. — № 154. — С 6—12.
31. Закон України "Про платіжні системи та переказ грошей в Україні" // Урядовий кур'єр. — 2001. — № 84. — С 6—10.
32. Закон України "Про розмір внесків на деякі види загальнообов'язкового державного соціального страхування" від 1 листопада 2001 р. // Відомості Верховної Ради України. — 2001. — №4.

33. Закон України "Про Державний бюджет України на поточний рік" // Урядовий кур'єр. — 2006. — № 29. — С 2—10.
34. Закон України "Про господарський кодекс України" // Голос України. — 2003. — № 49—50.
35. Закон Украины "О налогообложении прибыли предприятий" (с изм. 24 декабря 2002 г. № 349-IV "О внесении изменений в Закон Украины "О налогообложении прибыли предприятий") // Налоги и бухгалтерский учет. — 2003. — 27 января.
36. Закон України "Про іпотеку" // Урядовий кур'єр. — 2003. — № 183. — С. 1—12.
37. Закон України "Про іпотечне кредитування, операції з консолідованим іпотечним боргом та іпотечні сертифікати" // Урядовий кур'єр. — 2003. — № 154. — С. 1—12.
38. Закон України "Про податок з доходів фізичних осіб" від 22 травня 2003 р. № 889-IV // Голос України. — 2003. — 22 липня.
39. Закон України "Про цінні папери та фондовий ринок" від 23 лютого 2006 р. // Урядовий кур'єр. — 2006. — № 37.
40. Указ Президента України "Про Державне казначейство України" від 26 квітня 1995 р. № 335/95 // Діло. — 1995. — №43.
41. Постанова Кабінету Міністрів України "Про затвердження порядку формування та використання коштів резерву Пенсійного фонду" від 6 травня 2001 р. № 435 // Офіційний вісник України. — 2001. — № 20.
42. Постанова Кабінету Міністрів України "Про впровадження казначейської системи виконання державного бюджету" від 14 січня 1997 р. № 13 // Зібрання законодавства України. — 1997. — №1. — Ст. 10.
43. Положення про Державну комісію з регулювання ринків фінансових послуг України від 4 квітня 2003 р. // Урядовий кур'єр.— 2003.— №71.
44. Податковий Кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI / електронний ресурс <http://www.rada.gov.ua>
45. Положення (стандарти) бухгалтерського обліку №11 «Зобов'язання». Затверджене наказом Міністерства фінансів України від березня 1999 р. № 87// Все про бухгалтерський облік. — 2002.- №84(751). — С. 48.
46. Положення (стандарти) бухгалтерського обліку № 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності». Затверджене наказом Міністерства фінансів України від 31 березня 1999 р. № 87// Все про бухгалтерський облік. — 2002. — № 84 (751). — С. 3.
47. Положення (стандарти) бухгалтерського обліку № 2 «Баланс». Затверджене наказом Міністерства фінансів України від 31 березня 1999 р. № 87 // Все про бухгалтерський облік. — 2002 — №84 (751). — С. 5.
48. Положення (стандарти) бухгалтерського обліку № 3 «Звіт про фінансові результати». Затверджене наказом Міністерства фінансів України від 31 березня 1999 р. № 87 // Все про бухгалтерський облік. — 2002. — № 84 (751). — С. 10.

49. Положення (стандарти) бухгалтерського обліку № 7 «Основні засоби». Затверджене наказом Міністерства фінансів України від 31 березня 1999 р. №87 // Все про бухгалтерський облік. –2002 –№84(751). –С. 29.

50. Положення (стандарти) бухгалтерського обліку №4 «Звіт про рух грошових коштів» Затверджене наказом Міністерства фінансів України від 31 березня 1999 р. № 87 // Все про бухгалтерський облік. — 2002 — № 84 (751). -С. 15.

51. Положення (стандарти) бухгалтерського обліку №5 «Звіт про власний капітал» Затверджене наказом Міністерства фінансів України від 31 березня 1999 р. №87 // Все про бухгалтерський облік. – 2002 . – № 84 (751). – С. 19.

52. Положення „ Про ведення касових операцій у національній валюті в Україні”. Затверджене Постановою КМУ від 15.12.04 р.

53. Положення про порядок нарахування, термін сплати і подання розрахунку акцизного збору. Затверджене наказом ДПА України від 19 березня 2001.

54. Постанова Кабінету Міністрів України “Про затвердження Положення про порядок санації державних підприємств” // Збірник постанов Уряду України. – 1994, №5. – С. 54.

55. Указ Президента України "Про спрощену систему оподаткування, обліку та звітності суб'єктів малого підприємництва" від 3 липня 1998 р. № 727/98 // Урядовий кур'єр. — 1998. — № 128.

56. Указ Президента України "Про заходи щодо підвищення ефективності контрольно-ревізійної роботи" від 27 серпня 2000 р. № 1031/2000 .

57. Указ Президента України "Про внесення змін до Указу Президента України від 3 липня 1998 р. № 727 "Про спрощену систему оподаткування, обліку і звітності суб'єктів підприємництва" // Відомості Верховної Ради України. — 1998. — №2.

Основна література:

1. Азаренкова Г.М. та ін. Фінанси підприємств: Навч. посібник для самост. вивчення дисципліни. – 2-е вид., випр. і доп. –К.: Знання-Прес, 2012. -287 с.

2. Біла О.Г. Фінансове планування і прогнозування. Навч. посібник. – Львів: Компакт-ЛВ, 2011. – 312 с.

3. Білик М.Д., Бабяк Н.Д., Соколова О.Б. Фінанси підприємств: Практикум.-К.: Центр учбової літератури, 2012.-196с.

4. Данілов О. Д., Паєнтко Т. В. Фінанси підприємств у запитаннях і відповідях: навч. посіб. – К.: КНТ, 2011. –272с.

5. Зеліско І. М. Фінансові ресурси інтеграційних аграрних формувань в сучасному вимірі: монографія / І. М. Зеліско – К.: ННЦ ІАЕ. – 2012. – 451 с.

6. Зеліско І. М. Фінансове забезпечення діяльності інтегрованих аграрних формувань: монографія / І.М. Зеліско. – К.: "ЦП"КОМПРИНТ".– 2013. – 435с.

7. Зятковський І.В. Фінанси підприємств: Навч. посібник. – К.: Кондор – 2009.–364 с.
8. Лайко П.А., Мних М.В.Фінанси підприємств. – К.: Знання України, 2009. – 428 с.
9. Непочатенко О.О. Фінанси підприємств: підручник / О.О. Непочатенко, Н.Ю. Мельничук.-К.: «Центр учбової літератури», 2013.-504с.
10. Онисько С.М., Марич П.М. Фінанси підприємств: Підручник для студ. – 2-е вид. – Львів: „Магнолія Плюс”, 2011. – 367 с.
11. Слав'юк Р.А.Фінанси підприємств: Навч. посібник.–К.: ЦУЛ, 2009.–460 с.
12. Суторміна В. М. Фінанси зарубіжних корпорацій: Підручник. – К.:КНЕУ,2009.-566с.
13. Філімоненков О.С., Дема Д.І. Фінанси підприємств:Підручник.-К.: Алерта, 2012.-496 с.
14. Фінанси підприємств. Підручник. 6-е видання (за ред. А.М. Поддєрьогіна) – К.: КНЕУ, 2012 – 546 с.
15. Фінанси підприємств: тести, задачі, методичні рекомендації . Навч. посібник (за ред. В.З. Потій) – К.: КНЕУ, 2009 – 244 с.
16. Фінанси підприємств: Навч. посібник: Курс лекцій / За ред. Г.Г. Кірейцева. – К.: ЦУЛ, 2008. – 268 с.
17. Шило В.П., Ільїна С.Б., Доровська С.С., Баранова В.В. «Фінанси підприємств» (за модульною системою навчання): теоретично-практичний посібник.-Київ: ВД «Професіонал», 2011. –288с.

Допоміжна література:

1. Бланк И. А. Финансовый менеджмент: Учеб. курс / И. А. Бланк. – 2-е изд., перераб. и доп. –К.: Ника-Центр, Эльга 2009. –656 с.
2. Бланк И. А. Финансовая стратегия предприятия . –К.: Эльга, Ника-Центр, 2008. –720с.
3. Бухгалтерський управлінський облік: Навч. посібник/ Ф.Ф. Бутинець, Л.В. Чижевські, Н.В. Герасимчук. – Житомир: ЖІТІ, 2012.
4. Ковалев В.В. Финансовый анализ: методы и процедуры. М.: Финансы и статистика, 2012. – 320 с.
5. Савчук В.П. Практическая энциклопедия. Финансовый менеджмент. - 3-е изд. - К.: Companion Group, 2011.-880с.
6. Терещенко О.О. Фінансова санація та банкрутство підприємств.-К.: КНЕУ, 2007.-412 с.
7. Шелудько В.М. Фінансовий менеджмент: Підручник.-К.:Знання,2009.- 439с.

Інформаційні ресурси:

1. Офіційний веб-портал Верховної Ради України. – Режим доступу: <http://portal.rada.gov.ua>.
2. Офіційний веб-портал Державної казначейської служби України. – Режим доступу: <http://treasury.gov.ua/main/uk/index>.

3. Офіційний веб-сайт Державної служби статистики України. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
4. Офіційний веб-сайт Державної фінансової інспекції України. – Режим доступу: <http://www.dkrs.gov.ua/kru/uk/index>.
5. Офіційний веб-сайт Міністерства аграрної політики та продовольства України. – Режим доступу: <http://www.minagro.gov.ua>.
6. Офіційний веб-сайт Міністерство доходів і зборів України. – Режим доступу: <http://sts.gov.ua/> та/або <http://www.customs.gov.ua/dmsu/control/uk/index>.
7. Ukraine Business & Economy. – Режим доступу: <http://www.oon.com.ua>
8. [Газети країн світу](http://www.dds.nl). – Режим доступу: <http://www.dds.nl>
9. [Financial Times](http://www.ft.com) . – Режим доступу: <http://www.ft.com>
10. [Wall Street Journal \(only with paid subscription\)](http://www.wsj.com). – Режим доступу: <http://www.wsj.com>
11. [New York Times \(Information About\)](http://www.nytimes.com) – Режим доступу: <http://www.nytimes.com>
12. [Вісник Національного банку України](http://www.bank.gov.ua). – Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua>
13. [Європа](http://www.eur.ru) .– Режим доступу: <http://www.eur.ru>
14. [Комп&ньюн](http://www.maximum.com.ua).– Режим доступу: <http://www.maximum.com.ua>
15. Всесвітній банк. – Режим доступу: <http://www.worldbank.org>
16. Європейський Союз. – Режим доступу: <http://www.europa.eu.int>
17. Міжнародний валютний фонд (МВФ) .– Режим доступу: <http://www.imf.org>

«Фінансовий менеджмент»

1. Поясніть сутність фінансового менеджменту та назвіть основні етапи його еволюції.
2. Назвіть мету, основні завдання, функції та механізм фінансового менеджменту.
3. Опишіть загальні підходи до управління оборотними активами.
4. Назвіть методи управління дебіторською заборгованістю.
5. Поясніть особливості управління грошовими коштами підприємства.
6. Опишіть процес управління власним капіталом дивідендної політики підприємства.
7. Опишіть процес управління позиковим капіталом та ефекту фінансового важеля.
8. Опишіть процес оцінки вартості капіталу та розкрийте суть середньозваженої вартості капіталу.
9. Поясніть необхідність, завдання і принципи оцінки вартості підприємства.
10. Визначте методичні підходи до оцінки вартості підприємства.
11. Назвіть основні передумови реорганізації підприємства.

12. Розкрийте сутність та основні завдання укрупнення, злиття, приєднання та поглинання підприємств.
13. Розкрийте сутність і основні етапи фінансового планування.
14. Поясніть суть перспективного фінансового планування.
15. Поясніть суть поточного фінансового планування.
16. Поясніть суть оперативного фінансового планування.
17. Розкрийте сутність фінансових ризиків підприємства та їх класифікація.
18. Назвіть основні методи оцінки фінансових ризиків.
19. Опишіть основні напрямки політики управління фінансовими ризиками.
20. Розкрийте механізм нейтралізації фінансових ризиків.

Рекомендована література:

1. Басовский Л.Е. Финансовый менеджмент: учебник. – М.: ИНФРА-М, 2008. – 240с.
2. Бланк И.А. Управление активами: – К.: Ника-Центр, Эльга, 2008. – 720с.
3. Бланк И.А. Финансовый менеджмент: учебный курс. – К.: Ника-Центр, Эльга, 2008. – 528с.
4. Брігхем Є. Основи фінансового менеджменту. – К.: Молодь, 2007. – 1000с.
5. Економіка підприємства: підручник / за заг. ред. д.е.н., проф. Л.Г. Мельника. – Суми: ВТД "Університетська книга", 2008. – 648с.
6. Коваленко Л.О., Ремньова Л.М. Фінансовий менеджмент: навчальний посібник. - 3-тє вид., виправл. і допов. - К. : Знання, 2012. - 483с.
7. Крамаренко Г.О. Фінансовий аналіз і планування. – Київ: Центр навчальної літератури, 2009.- 224с.
8. Маслова С.О., Опалов О.А. Фінансовий ринок: навчальний посібник. - К.: Каравела, 2009. - 344с.
9. Мертенс А.В. Инвестиции: курс лекций по современной финансовой теории. – К.: Киевское инвестиционное агентство, 2007. –416с.
10. Ситник Л.С. Фінансовий менеджмент: навч. посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2010. – 352с.
11. Слав'юк Р.А. Фінанси підприємств.-К.: ЦУЛ, 2007.-460с.
12. Смолянська О.Ю. Фінансовий ринок: навчальний посібник. - Київ: Центр навчальної літератури, 2010.- 384с.
13. Тарасюк Г.М., Шваб Л.І. Планування діяльності підприємства: навч. посіб. – К.: Каравела, 2009. – 432с.
14. Терещенко О.О. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання: навч. посібник. – К.: КНЕУ, 2009. – 554с.
15. Управління зовнішньоекономічною діяльністю: навчальний посібник / за ред. д.е.н., проф. А.І. Кредісова. – К.: Віра-Р, 2006. –632с.

16. Финансовый менеджмент: практ. пособие / Под рук. Е. Стояновой. – М.: Перспектива, 2006. – 520с.
17. Фінанси підприємств: Підручник / за ред. професора А.М. Поддєрьогіна .- К.: КНЕУ, 2005.- 460с.
18. Фінанси підприємств: тести, задачі, методичні рекомендації: навч. посіб. / за ред. В.З.Потій.- К.: КНЕУ, 2008.– 244с.
19. Фінансова діяльність підприємства: підручник / О.М. Бандурка, М.Я. Коробов, П.І. Орлов , К.Я. Петрова – К.:Либідь, 2008.- 384с.
20. Фінансовий менеджмент: підручник / кер. кол. авт. і наук. ред. проф. А.М. Поддєрьогін. – К.: КНЕУ, 2012. – 536с.
21. Шелудько В.М. Фінансовий менеджмент: підручник. – К.: Знання, 2010. – 439с.
22. Шелудько В.М. Фінансовий ринок: підручник. — К.: Знання, 2010. – 535с.

«Фінансовий аналіз»

1. Розкрийте сутність, значення, завдання та джерела фінансового аналізу.
2. Розкрийте інформаційне забезпечення фінансового аналізу.
3. Розкрийте суть та наведіть формули розрахунку показників аналізу майна підприємства.
4. Розкрийте суть та наведіть формули розрахунку показників аналізу оборотних активів.
5. Розкрийте суть та наведіть формули розрахунку показників аналізу джерел формування капіталу підприємства
6. Розкрийте суть та наведіть формули розрахунку показників аналізу грошових потоків
7. Розкрийте суть та наведіть формули розрахунку показників аналізу ліквідності підприємства.
8. Розкрийте суть та наведіть формули розрахунку показників аналізу платоспроможності підприємства.
9. Розкрийте суть та наведіть формули розрахунку показників аналізу фінансової стійкості підприємства.
10. Розкрийте суть та наведіть формули розрахунку показників аналізу кредитоспроможності підприємства
11. Розкрийте суть та наведіть формули розрахунку показників аналізу ділової активності підприємства.
12. Розкрийте суть та наведіть формули розрахунку показників аналізу і оцінки рівня та динаміки показників прибутку.
13. Розкрийте суть та наведіть формули розрахунку показників аналізу прибутку від реалізації продукції.
14. Розкрийте суть та наведіть формули розрахунку показників аналізу рівня беззбитковості.
15. Розкрийте суть та наведіть формули розрахунку показників аналізу рентабельності.

16. Розкрийте суть та наведіть формули розрахунку показників аналізу ефективності інвестиційної діяльності.
17. Розкрийте суть та наведіть формули розрахунку показників аналізу ефективності інноваційної діяльності.
18. Розкрийте роль аналізу фінансового стану в оцінці господарської діяльності підприємства в умовах постіндустріальної економіки.
19. Розкрийте суть та наведіть формули розрахунку показників аналізу активів підприємства.
20. Розкрийте суть та наведіть формули розрахунку показників аналізу пасивів підприємства.
21. Опишіть порядок використання інформації фінансової звітності у фінансовому аналізі.

Рекомендована література

1. Анализ хозяйственной деятельности в промышленности: Учебник/под общ. ред. В. Й. Стражева. -М.: Высшая школа, 2009. -363с.
2. Баканов М. Й., Шеремет А. Д. Теория экономического анализа: учебник. - М.: Финансы и статистика, 2010. -288с.
3. Баканов М. І., Шеремет А.Д. Теорія аналізу господарської діяльності (на рос. мові) -М.: Фінанси і статистика, 2011. -211с.
4. Бутинець Ф. Ф., Мних Є.В., Олійник О. В. Організація і методика економічного аналізу. -Житомир: ПП „Рута“, 2012. -416с.
5. Житна І. Б. Економічний аналіз господарської діяльності підприємства. - К.: Вища школа, 2012. -191с.
6. Івахненко В. М. Курс економічного аналізу. -К.: Знання-Прес, 2009.
7. Івахненко В.М., Горбатов М.І., Львовчкін В.С. Організація і методика економічного аналізу: Навч.-метод.посібник для самост. вивч. дисц.- К.: КНЕУ, 2010.-176с.
8. Івахненко В.М. Теорія економічного аналізу: Навч. пос. - К.: КНЕУ, 2012. -232 с.
9. Івахненко В.М., Горбатов М.І. Курс економічного аналізу: Навч.-метод. посібник для самост. вивч. дисц. -К.: КНЕУ, 2012. - 302 с.
10. Кіндрацька Г.І., Білик М.С., Загородній А.Г. Економічний аналіз: Підручник/ За ред. проф. А.Г. Затореднього. - К.: Знання, 2010. - 487 с.
11. Кононенко О. Аналіз фінансової звітності. - Х.: Фактор, 2006. - 144 с.
12. Мельник В.М. Основи економічного аналізу: короткий теоретико-методологічний курс. - Навч.посібник.-К., "Кондор"-2011. - 128 с.
13. Мельничук Г. М. Аналіз господарської діяльності в промисловості. - К.:Вища школа, 2010.
14. Мец В.О. Організація і методика економічного аналізу (Збірник практичних завдань і тестів за даними П(С)БО: Навч.посібник.- К.: КНЕУ, 2011.- 236 с.
15. Мних Є.В., Ференц І.Д. Організація і методика економічного

аналізу. Навчальний посібник.- Л.: "Армія України", 2010 р.-144с.

16. Мних Є.В. Економічний аналіз. Навчальний посібник.- К: Центр навчальної літератури, 2001 р.-412 с.

17. Організація і методика економічного аналізу: Навч. посібник/ М.А. Болюх, В.З. Бурчевський, М.І Горбаток та ін.; за ред. акад. НАНУ, проф. М.Г. Чумаченка.- Вид. 2-ге, перероб і доп.-К.: КНЕУ, 2009.- 556с.

18. Савицька Г. В. Аналіз господарської діяльності підприємства. - Мн.:Екоперспектива, 2010.-234с.

19. Савицкая Г.В. Экономический анализ: Учеб./ Г.В. Савицкая. - М.: Новое знание, 2008. - 640 с.

20. Савицкая Г.В. Анализ хозяйственной деятельности предприятия: Учеб./Г.В. Савицкая. - М: ИНФРА-М, 2012. -512 с.

21. Тарасенко Н.В. Організація і методика економічного аналізу діяльності промислового підприємства.- Львів: ЛБІНБУ, 2010.- 485с.

«Бюджетна система»

1. Поясніть основи бюджетного устрою.
2. Назвіть склад і структуру бюджетної системи України.
3. Розкрийте поняття бюджету як економічної категорії.
4. Розкрийте поняття бюджету як основного фінансового плану держави.
5. Опишіть бюджетний період в Україні.
6. Розкрийте економічну сутність та класифікацію бюджетних доходів.
7. Назвіть склад та джерела доходів державного бюджету.
8. Назвіть доходи місцевих бюджетів.
9. Розкрийте економічну сутність бюджетних видатків.
10. Класифікуйте систему видатків бюджету.
11. Назвіть та опишіть видатки державного бюджету.
12. Назвіть та опишіть видатки місцевих бюджетів.
13. Назвіть та опишіть видатки бюджету на економічну діяльність держави та науку.
14. Назвіть та опишіть видатки бюджету на соціальний захист населення і соціальну сферу.
15. Назвіть та опишіть видатки бюджету на управління та оборону.
16. Назвіть та опишіть видатки бюджету на обслуговування державного боргу.
17. Охарактеризуйте міжбюджетні відносини та систему бюджетного вирівнювання.
18. Назвіть та опишіть основні етапи бюджетного процесу в Україні.
19. Поясніть організацію загальнодержавного управління бюджетною системою України.
20. Охарактеризуйте управління бюджетними коштами на підприємствах, в організаціях та установах.

Рекомендована література

Нормативна література:

1. Конституція України//Закони України: В 11т. – Верховна Рада України. Інститут законодавства. - К.: 1997.– Т.10.– с.3-41.
2. Бюджетний Кодекс України// Відомості Верховної Ради України. - 2001.- №37-38,– с.189
3. Закон України «Про Державний бюджет України на... (на відповідний рік)» // Відомості Верховної Ради України

Основна література:

4. Базилевич В.Д., Баластрик Л.О. Державні фінанси. – К., 2008.
5. Бюджетне законодавство України. Шеф-редактор В.С. Ковальський. – К: Інтер, 2006. – 416 с.
6. Бюджетний менеджмент: підручник / В. Федосов, В. Опарін, Л. Сафонова та ін.; за заг. ред. В. Федосова. – К.: КНЕУ, 2009. – 864 с.
7. Бюджетна система України: навчальний посібник / Юрій С. І., Бескид Й. М., Дем'янишин В. Г. та інші. – К.: НІОС, 2006. – 400 с.
8. Василик О.Д. Теорія фінансів: підручник. - НІОС, 2012. - 416.
9. Василик О. Д. Державні фінанси України / Василик О. Д., Павлюк К.В.: підручник. – К. : Вища школа, 2010.
10. Єпіфанов А. О. Бюджет і фінансова політика України // Єпіфанов А.О., Сало І. В., Д'яконова І. І. – Київ : Наукова думка, 1997 і 1998 (перше і друге видання). – 302
11. Опарін В. М. Бюджетна система: навч.-метод. посібник для самост. вивч. дисц. / Опарін В. М., Малько В. І., Кондратюк С. Я., Коломієць Г. Б. – 2-ге вид., перероб і доп. – К. : КНЕУ, 2007. – 336 с.
12. Опарін В.М. Фінанси (Загальна теорія).– К.: КНЕУ, 2010 с.
13. Кириленко О. П. Місцеві бюджети України (історія, теорія, практика) / О.П. Кириленко. – К.: НІОС, 2006. – 384 с.
14. Кравченко В. І. Місцеві фінанси України : навч. посібник / В.І. Кравченко. – К.: Знання, 2009. – 487 с.
15. Павлюк К.В. Бюджетна система України. – К., 2012
16. Пасічник Ю.В. Бюджетна система: Навчальний посібник. - Черкаси: Відлуння, - 2009. - 376 с.
17. Пасічник Ю.В. Бюджетна система України та зарубіжних країн: навч. посібник / Пасічник Ю.В. - К.: Знання-Прес, 2006. - 495 с.
18. Сафонова Л.Д. Бюджетний менеджмент. - К: КНЕУ, 2004. – 186 с.
19. Юрій С.І. Бюджетна система / Юрій С.І., Бескид Й.М. - К.: Таксон, 2008. - 256 с.
20. Чечетов М.В., Чечетова Н.Ф., Бережна А.Ю. Бюджетний менеджмент: Навчальний посібник. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2009. – 554 с.

«Податкова система»

1. Розкрийте сутність та функції податків
2. Представте класифікацію податків
3. Опишіть види прямого оподаткування

4. Опишіть непрямі податки та їх види
5. Охарактеризуйте склад податкової системи України
6. Охарактеризуйте органи Державної податкової служби України та їх завдання
7. Розкрийте сутність податкової міліції, опишіть її функції, обов'язки та повноваження
8. Охарактеризуйте платників, об'єкт оподаткування та ставки акцизного збору
9. Розкрийте об'єкт оподаткування, ставки та охарактеризуйте платників ПДВ
10. Розкрийте сутність митної політика та охарактеризуйте її цілі
11. Охарактеризуйте платників мита та митні ставки
12. Розкрийте сутність податкового обліку прибутку підприємств
13. Розкрийте сутність місцевих зборів, охарактеризуйте їх види, платників та об'єкти оподаткування
14. Охарактеризуйте плату за землю, воду, лісовий збір як вид загальнодержавних зборів
15. Охарактеризуйте податок на промисел
16. Розкрийте сутність місцевих податків, охарактеризуйте їх види, платники та об'єкти оподаткування
17. Опишіть платників, ставки і об'єкт оподаткування податку з доходів фізичних осіб
18. Опишіть порядок оподаткування різних видів доходів фізичних осіб
19. Опишіть групи неподаткових платежів
20. Охарактеризуйте надходження від штрафів та фінансових санкцій

Рекомендована література:

1. Бечко П.К., Захарчук О.А. Основи оподаткування: Навч. посібник. – К.: ЦУЛ, 2012. – 168 с.
2. Мединська Т.В., Власюк Н.І. Податкова система: Навч. посібник. – Львів: «Магнолія 2006», 2012. – 276 с.
3. Податкове планування. Мінімізація оподаткування законними способами / А.В. Єлісєєв, М.П. Підлужний. – Л.: Ліга-Прес, 2009. – 274 с.
4. Податкові системи зарубіжних держав: Навч. посібник / За заг. ред. П.В.Мельника. – К.: Кондор, 2012. – 222 с.
5. Податкова система: Навч. посібник / За ред.. І.О.Лютого. – К.: ЦУЛ, 2009. – 456 с.
6. Прокопенко Н.С. Методичні аспекти формування податкової системи України. – К.: ННЦ «Інститут аграрної економіки», 2009. – 90 с.
7. Прокопенко Н.С., Фененко П.О. Оподаткування підприємств: Курс лекцій. – К.: КиМУ, 2009. – 118 с.

«Місцеві фінанси»

1. Охарактеризуйте місцеві фінанси як складову загальнодержавних фінансів. Правові основи та специфічні ознаки місцевих фінансів.
2. Опишіть склад місцевих фінансів, їх функції. Об'єктивні передумови виникнення місцевих фінансів.
3. Охарактеризуйте місцеві фінанси як фіскальний інструмент перерозподілу валового внутрішнього продукту.
4. Розкрийте сутність місцевих бюджетів як системи фінансових відносин.
5. Опишіть структуру місцевих бюджетів та їх види
6. Розкрийте сутність фінансової політики та ролі місцевих органів влади в її реалізації
7. Розкрийте сутність місцевих фінансових ресурсів, опишіть їх склад та структуру
8. Опишіть податкові та неподаткові методи формування доходів місцевих бюджетів
9. Дайте характеристику складу доходів місцевих бюджетів
10. Розкрийте сутність місцевих податків і зборів, опишіть їх роль у формуванні доходів місцевих бюджетів
11. Опишіть участь органів місцевого самоврядування у фінансово-кредитних відносинах
12. Опишіть склад та структуру видатків місцевих бюджетів. Розкрийте критерії розмежування видів видатків між місцевими бюджетами
13. Розкрийте сутність міжбюджетних відносин в Україні. Опишіть склад і структуру взаємовідносин місцевих бюджетів з Державним бюджетом
14. Опишіть інструменти бюджетного регулювання в Україні та їх особливості
15. Опишіть організацію фінансового контролю на місцевому рівні. Дайте характеристику органам, які здійснюють фінансовий контроль
16. Розкрийте сутність фінансів підприємств комунальної форми власності як складової місцевих фінансів
17. Розкрийте сутність фінансів житлово-комунального господарства як складової місцевих фінансів
18. Охарактеризуйте особливості формування доходів ЖЕКів та їх склад
19. Опишіть принципи організації місцевих фінансів у зарубіжних країнах
20. Охарактеризуйте бюджетний федералізм як принцип побудови фінансів місцевого самоврядування

Рекомендована література

1. Алієва В. Аналіз казначейської системи виконання Державного бюджету України: переваги та недоліки // Економіст. - 2010. - № 12. - С. 51-53.
2. Берг О.В. Проблеми формування бюджетов муніципальних

образований // *Финансы*. - 2011. - № 6. - С. 72-75.

3. Бирюков А.Г. К оценке бюджетной обеспеченности регионов // *Финансы*. - 2011.-№4. -С. 10-13.

4. Болотин В.В. О минимальных муниципальных бюджетах // *Финансы*. - 2007.-№7.-С. 12-15.

5. Буковинський С.А. Удосконалення вирівнювання фінансового забезпечення територіальних громад. // *Фінанси України*. - 2009. - № 5. - С. 80-84.

6. Буряк П.Ю. Міжбюджетні відносини та перспективи формування місцевих бюджетів // *Фінанси України*. - 2007. - № 6. - С. 14-24.

7. Буряковський В.В. Роль податків у наповненні бюджетів усіх рівнів // *Фінанси України*. - 2007. - № 5. - С. 78-82.

8. Бюджетна система України: Навч. посібник для студ. екон. спец. вищ. навч. закл. / С. І. Юрій, Й. М. Бескид та ін. - К.: НІОС, 2010. - 400 с.

9. Бюджетна система: Навч.-метод, посібник для самост. вивч. дисц. / В.М. Опарін, В.І. Малько, С.Я. Кондратюк - К.: КНЕУ, 2010. - 206 с.

Ю.Василенко Л.И., Бабич П.С. Місцеві фінанси і фінансова незалежність // *Фінанси України*. - 2008. - № 8. - С. 112-117.

11.Василик О.Д., Павлюк К.В. Державні фінанси України: Навч. посібник для студентів екон. спец, вузів. - К.: Вища шк., 2007. - 383 с.

12.Василишин М.М. Формування місцевих бюджетів та обґрунтування міжбюджетних відносин // *Фінанси України*. - 2005. - № 7. - С. 125-129.

13.Всесвітня декларація місцевого самоврядування // *Міське та регіональне самоврядування України*. - К., 2004. - Вип. 1 - 2 (6 - 7). - С. 65-69.

Н.Голікова Г. Методологічні засади розмежування функцій державного управління і місцевого самоврядування // *Економіка України*. - 2006. - № 4. -С. 48-52.

15.Горохов В. До прийняття Закону «Про місцеві податки і збори» діє декрет КМУ // *Вісник ПСУ*. - 2010. - № 7. - С. 15.

16.Государственный бюджет: Учеб. пособие для студентов экон. спец, вузов / М.И. Ткачук, Н.Е. Заяц, Л.А. Ханкевич и др. - Минск: Вышэйшая шк., 2009.-240 с.

17.Декларация о принципах местного самоуправления в государствах - участниках Содружества: Межпарламентская ассамблея государств - участников Содружества Независимых Государств // *Вестн. Межпарламент. ассамблеи*.-СПб., 1999.-№ 1.-С. 160-164.

18.Демків О. Місцеві бюджети США // *Економіка України*. - 2005. - № 6. -С. 81-84.

19.Єпіфанов А.О., Сало І.В., Д'яконова І.І. Бюджет і фінансова політика України: Навч. посібник для студ. екон. фак. вузів. - К.: Наукова думка, 2007. -302 с.

20.Єпіфанов А.О., Сало І.В. Регіональна економіка: Навч. посібник для студентів екон. спец, вузів. - К.: Наукова думка, 2009. - 343 с.

21. Загородній А.Г., Вознюк Г.Л., Смовженко Т.С. Фінансовий словник. — Л.: Вид-во Львів, ун-ту «Львівська політехніка», 2006. - 384 с.
22. Калініченко І., Романенко В. Регіональна диференціація в економіці України // Економіка України. - 2011. - № 6. - С. 78-81.
23. Кириленко О.П. Фінансова незалежність місцевого самоврядування // Фінанси України. - 2011. - № 1. - С. 34-40.
24. Кириленко О.П. Місцеві бюджети України (історія, теорія, практика) // Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. - К.: НІОС, 2010. - 381 с.
25. Колодій С.Ю. Децентралізація бюджетної системи та економічне зростання // Фінанси України. - 2011. - № 3. - С. 63-69.
26. Конституція України. - К.: Вікар, 1996. - 64 с.
27. Кравченко В.І. Фінанси місцевих органів влади України. Основні поняття і терміни // 36. наук, праць НДФІ при Міністерстві фінансів України. - К., 2006, - Вип. 2. - 60 с.
28. Кравченко В.І. Фінанси місцевих органів влади України. Основи теорії та практики // НДФІ при Міністерстві фінансів України. - К., 2007. - 276 с.
29. Кравченко В.І. Місцеві фінанси України: Навч. посібник. - К.: Знання, 2009. - 487 с.
30. Луніна І. Податкові впровадження місцевих органів влади // Економіст. - 2011. - № 1. - С. 37-40.
31. Муніципальні фінанси для України // Ін-т держ. упр. і самоврядування при Кабінеті Міністрів України. - К., 2004. - 59 с.
32. Муниципальное право: Учеб. пособие // Под. ред. А.Н. Коваленко. — М.: Новьй юрист, 2007. - 432 с.
33. Муниципальный менеджмент: Учеб. пособие / Под ред. Т.Т. Морозовой. — М.: ЮНИТИ, 2007. - 263 с.
34. Поздняков А., Лавровский Б., Масаков В. Политика регионального выравнивания в России // Вопросы экономики. - 2009. - № 10. - С. 74-91.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ

Кількість балів (100 – max)	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	Критерії
90 – 100	«Відмінно»	A	Виставляється за глибокі знання навчального матеріалу, що міститься в основних і додаткових рекомендованих літературних джерелах, вміння аналізувати явища, які вивчаються, у їхньому взаємозв'язку і розвитку, чітко і лаконічно; логічно і послідовно відповідати на поставлені запитання, вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач.
82 – 89	«Дуже добре»	B	Виставляється за ґрунтовні знання навчального матеріалу, аргументовані відповіді на поставлені запитання; вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язування практичних задач.
75 – 81	«Добре»	C	Виставляється за міцні знання навчального матеріалу, аргументовані відповіді на поставлені запитання, які, однак, містять певні (несуттєві) неточності, вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач.
69 – 74	«Задовільно»	D	Виставляється за посередні знання навчального матеріалу, мало аргументовані відповіді, слабе застосування теоретичних положень при розв'язанні практичних задач.
60 – 68		E	Виставляється за слабкі знання навчального матеріалу, неточні або мало аргументовані відповіді, з порушенням послідовності його викладання, за слабе застосування теоретичних положень при розв'язанні практичних задач.
1– 59	«Незадовільно»	FX	Виставляється за незнання значної частини навчального матеріалу, історичні помилки у відповідях на запитання, невміння орієнтуватися під час розв'язання практичних задач, незнання основних фундаментальних положень.